

Stegeborgs båtklubs medlemsblad

Ansluten till Östergötlands båtförbund

Östergötlands båtförbund

Stegeborgs båtklubb är ansluten till Östergötlands båtförbund (ÖBF) som är ett slags paraplykubb för båtklubbarna i Östergötland. Östergötlands båtförbund är ansluten till Svenska båtunionen (SBU). Svenska båtunionen är en av världens största båtlivsorganisationer, och har 22 båtförbund och två rikstäckande båtklubb anslutna till sig, varvid en är Östergötlands båtförbund. Förbunden har totalt 912 båtklubb med totalt 179 000 medlemmar. Östergötlands båtförbund har totalt 49 klubb med 10.462 medlemmar, varvid en av de 49 båtklubbarna är just Stegeborgs båtklubb.

Ovanstående bild visar kopplingen på medlemskapet, SBK är medlem i ÖBF som i sin tur är medlem i SBU.

Fördelen att vara med i ett båtförbund är att man får möjlighet att delta i förbundsrad, stöd i myndighetskontakter med mera. Vidare äger SBU tillsammans med båtorganisationer ett eget försäkringsbolag, Svenska Sjö, med konkurrenskraftiga villkor för medlemmar. Varje betalande medlem i en båtklubb erhåller också tidningen "Båtliv", som kommer ut med 6 nr/år och är Europas största båttidning.

ÖBF Förbundsrad 8/12 2025.

En representant från styrelsen i Stegeborgs båtklubb besökte det årliga förbundsradet som genomfördes i Linköping lördagen den 8 december. Vid mötet var det flera lokala båtklubb från Östergötland med omnejd som var med på träffen. Mötet inledes med att förbundets ordförande och kassör informerade om användning av bottenfärger. Det finns bestämmelser om vilka bottenfärger som får användas samt att kemikalieinspektionen bestämmer vilka bottenfärger som är godkända att

använda. De informera även om hur man ska ta hantera bottenfärger som tidigare målades med bottenfärger som innehöll tenn. Tributyltenn (TBT) har använts i äldre bottenfärger och har långlivade skadliga effekter i vattenmiljön. TBT har varit förbjudet sedan 1989 för fritidsbåtar, men trots förbudet visar undersökningar att TBT fortfarande tillförs miljön från bland annat gamla färglager av bottenfärg.

ÖBF:s mötet har precis öppnas av förbundets ordförande Anders Thorsén Yxne närmast i bild. Övriga från väster är Lars Björkman ledamot Bo Svensson som är kassör.

Myndigheterna har krav om att bottenfärg som kan innehålla TBT ska avlägsnas från skrovet. Gamla färglager läcker fortfarande ut giftet 20 år och längre efter att det målats på. Sedan 2008 finns det därför krav att gammal bottenfärg som innehåller tenn måste avlägsnas eller inneslutas med en speciell spärrbeläggning eller täckfärg som förhindrar läckage. Om man väljer att blästra botten det viktigt att det görs fackmannamässigt och med rätt skyddsutrustning för att skydda både hälsan och miljön.

Vid mötet informerade även Östergötlands båtförbund att flera båtklubb åkt på en revision av Skatteverket. De båtklubb som erbjuder båtplatser måste betala moms för uthyrning av båtplats, detta gäller också om man erbjuder tjänster mm. Det är också viktigt att det framgår att

Stegeborgs båtklubs medlemsblad

Ansluten till Östergötlands båtförbund

båtklubben allmännyttig ideell förening med stadgar och styrelse. Vidare ska det finnas en verksamhetsplan. Man får heller inte ha för mycket överskott vad det gäller ekonomin.

Stegeborgs båtklubb har inte båtplatser som skulle kunna hyras ut. Vidare är det en allmännyttig ideell förening som vänder sig till alla, varvid båtklubben inte är momspliktig. Båtklubben har heller inget överskott utan de intäkter från medlemsavgifterna ska täcka ut de kostnader som båtklubben har för att driva runt verksamheten. D.v.s. att överskott ska täcka underhållskostnader och gå tillbaka till trivsel för medlemmar. Vidare har båtklubben också tagit fram en verksamhetsplan, som beskriver hur båtklubben ska arbeta under året.

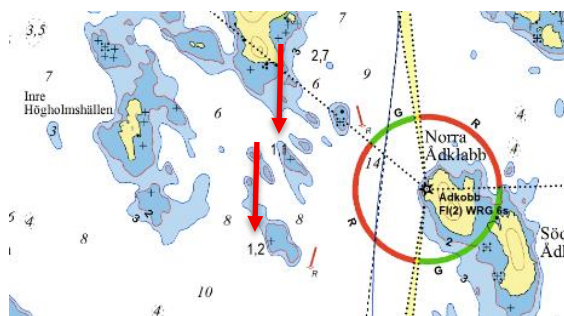

Jesper Sannel från Hydrographica informerade om deras mätmetoder, här visas hur man använder en mätstång att kontrollera djupet på en grynn.

Vid mötet hade Östergötlands båtförbund särskilt bjudit Jesper Sannel från Hydrographica vilket är ett företag som är specialister på sjökortsproduktion för båtsportens behov. Jesper berättade att syftet är inte är att konkurrera med Sjöfartsverket utan de ger ut specialsjökort för svårnavigerade skärgårdar längs Sveriges kuster samt vissa insjöar. Vidare producerar Hydrographica tillsammans med olika förlag flera hamnguideböcker.

Jesper berättade att företaget har en teknik som är baseras på avancerad bearbetning av flygbilder för att ta fram grundmaterial till deras sjökort. Med hjälp av flygbilderna kan de avgöra djupet i området de ska ta fram ett sjökort, med mycket bra noggrannhet. De besöker också områdena som ska bli ett sjökort med en mindre båt, och med hjälp av ekolod och mätstång mäter de djupet för att få exakta djup på farliga grynnor och undervattensstenar.

Jesper berättade också att alla djup som är mätta med hjälp av mätstång har raka djupsiffror och att de djup som man insamlat med ekolod och GPS har kursiva siffror. Kursiva siffror innebär också att djupen har ett genomsnittligt värde.

Notera djupsiffror med rak stil, se röda pilar, där har Hydrographica varit på plats och mätt djupet manuellt med mätstång.

Jesper berättade att man kommer att uppdatera flera sjökortsområden i den Östgötska skärgården samt utöka sjökortsområdena. Dock tar det en tid innan dessa sjökort kan komma ut på marknaden.

Jesper informerade också om att många leverantörer av elektroniska sjökort köper Hydrographicas sjökortsdata, så man har dem i sin GPS-plotter. Något att tänka på är att uppdateringen och rättelser av sjökorten kan ta något längre tid, detta beror på hur fort sjökortsleverantören valt att uppdatera sjökorten. Vidare berättade Jesper om riskerna med att navigera med GPS-plottrar och elektroniska sjökort och uppmanade alla hålla väl ut från grund som är markerade

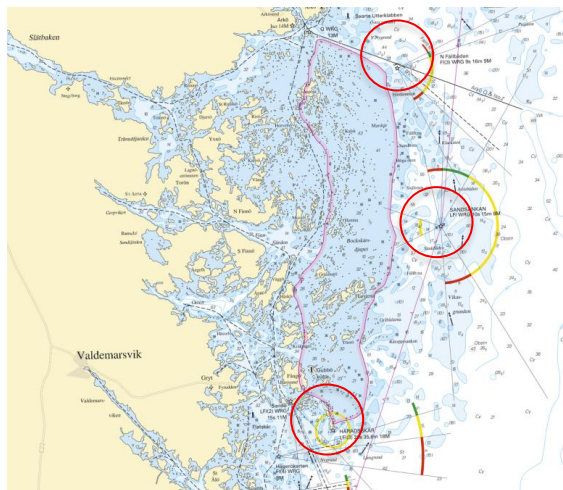
Stegeborgs båtklubs medlemsblad

Ansluten till Östergötlands båtförbund

i sjökorten, detta med anledning av att det finns en viss osäkerhet vad det gäller exakt position samt att vissa sjökort inte har fullständig utmärkning. Dock har Hydrographicas sjökort en mycket bra noggrannhet.

Upprustning av fyrar

Med anledning av alla GNSS (GPS) störningar kommer Sjöfartsverket att rusta upp fyrar i landet. Enligt de uppgifter som noterats ska Sjöfartsverket rusta upp 75 fyrar per år under en tioårsperiod. Byggnader ska renoveras och gamla glödlampor ska bytas ut mot ledlampor. Men det finns också planer på att nedsläckta fyrar ska tändas igen.

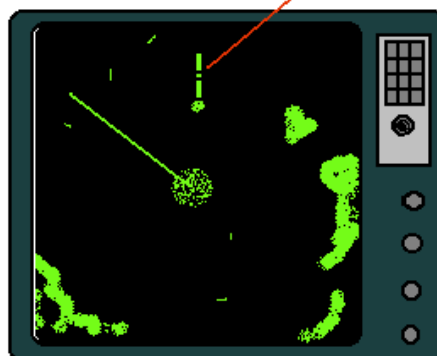

Kustfyrar i vårt område (Häradsskär Sandsänkan och N Fällbådan) kan komma att förses med radarsvarande utrustning så Racon-eko kommer synas på en radaskärm.

Syftet med satsningen är att förbättra säkerheten för sjöfarten och att minska riskerna från det ökade antalet störningar på GPS-systemet.

Sjöfartsverket ska också utrusta kustfyrar med raconeteknik (Racon) för att öka sjösäkerheten när GPS:en störs ut. Notera att det är bara fartyg som har radar som kan se fyrarna.

Racon-eko

Så här ser det ut när ett Racon-eko i form av morsesignal kommer upp på en radaskärm.

Racon-fyren sänder ut ett morsetecken som dyker upp i fartygets radar. Så fort radarsignalen från radarn träffa fyren, få skickas med automatik ett eko tillbaka till radarn som syns som en morsesignal på skärmen, då kan navigatören bestämma riktning och ett avstånd till fyren och kan man bestämma var man är.

Den första sattes upp på östra Öland på fyren Kapelludden i december. Det finns 92 höga kustfyrar i Sverige. Fyrar syns bäst på natten, men på dagtid svåra att upptäcka på långt avstånd, är det dålig sikt (regn, dimma) är det inte säkert att man kan se dem alls. Då kommer Racon-utrustningen göra det möjligt att se fyren på radarn.

2014 hade Sjöfartsverket ett projekt där man hade för avsikt att ersätta fyrarna med ett nytt farledssystem. Fyrar mellan Arkösund och Mem skulle släcks ner under kortare perioder under sommar 2014 för utvärdering. Man hade då satt upp stora tavlor med ett reflekterande material utmed farleden. Tavlorna som skulle ersätta fyrarna var då märkta med bokstäver som ska underlätta navigation med sjökortet.

Stegeborgs båtklubs medlemsblad

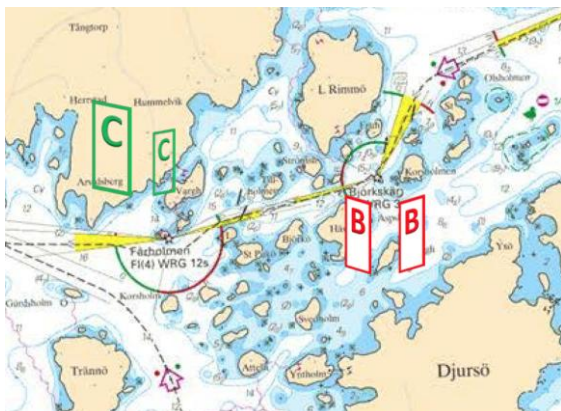
Ansluten till Östergötlands båtförbund

Bild från 2014. På bilden ser man fyren Fårholmen som ligger i inloppet till slätbaken utrustad med en skärm med bokstaven C. Notera att huset nu är ombyggt.

Medlemmar i Stegeborgs båtklubb var då oroliga för är att de ska släcka ner farleden permanent, vilket också nämndes i de lokala tidningarna. Dåvarande ordförande var då med i tidningarna och varnade för konsekvenserna att släcka fyrar för gott.

Nu med facit i hand kan vi i båtklubben konstra att det var tur att man inte släckte ned fyrar för gott. Detta med anledning av den utveckling som skett med oroligheterna och konflikterna kring oss. Man ser nu också att fyrarna har en viktigare funktion än man tidigare trott.

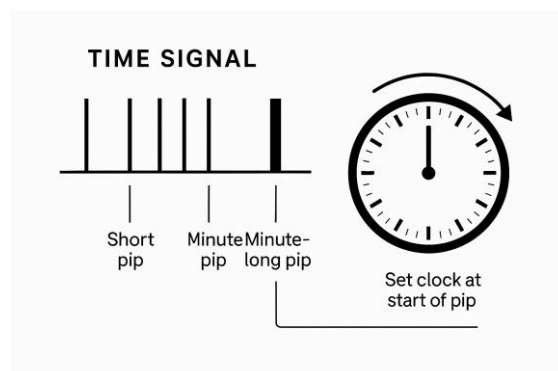
Bild från 2014. Så här var det tänkte att det skulle se ut i praktiken.

Tidssignalen

Är det någon av er om kommer ihåg den radiosända tidssignalen som sändes strax före klockan 13:00 varje dag på P1 på radion och vad den används till. Den

sändes sista gången gång 1993. Tidssignalen var en metod för att synkronisera klockor för att de skulle ha den exakt tid, och var särskilt viktig när man navigerade med hjälp av sextant och nautisk almanacka. Ett fel vid navigering på några sekund orsakade ett läges fel på 4 sjömil. Om man befinner sig vid ekvatorn blir positionsfelet som störst.

Radiolyssnare kunde ställa sina klockor efter signalen. Tidssignalen bestod av pip-toner som markerade sekunder och en särskild ton för hel minut. När man hörde långpipet, ställde man klockan så att minutvisaren hoppade till nästa minut precis vid pipets början. Sekundvisaren kunde ställas efter de korta pipen som markerade varje sekund.

Till vänster på bilden är pipmönstret – korta pip markerar sekunder, och ett längre pip markerar hel minut. Till höger är en klocka som ställs exakt vid starten av det långa pipet, klockan är då 12:00:00.

När man hörde, pip pip pip pip piiiip → det långa pipet markerade att en ny minut började. Man ställde då klockan så att den visade t.ex. 12:00:00 exakt vid start av det långa pipet. På det sättet hade man nu synkroniserat klockan med världstiden.

Klicka på länk hur tidssignalen lät.

<https://www.youtube.com/watch?v=hda5Z7pfAOK>

Idag har tidsignalens roll ersatts av flera moderna och mycket exakta tekniker som

Stegeborgs båtklubb's medlemsblad

Ansluten till Östergötlands båtförbund

gör att våra klockor är synkroniserade med automatik. Datorer, telefoner och smartklockor uppdaterar automatiskt tiden via uppkoppling. Idag är exaktheten också mycket högre än tidigare.

Ordförande har ordet

Så är nu julen överstökad och vi går in i det nya året 2026. Själv tycker jag att hösten gått mycket fort. I början på december månad deltog jag på förbundsrådet som anordnades av Östergötlands båtförbund för de lokala båtklubbarna i Östergötland.

Flera representanter från lokala båtklubbar hade kommit till mötet som var mycket intressant, särskilt intressant var också föredraget som Hydrographica genomförde gällande deras sjökortsproduktion för båtsportens behov. Där lärde jag mig mycket nya saker som jag inte kände till, tex ruiner för hur de tar fram sjökorten samt hur de deras sjökort används i navigator/plotter och andra applikationer d.v.s. navigationsplattformar.

Något som fortfarande känns tungt just nu är att Lars-Göran inte längre finns med oss. Vi var flera båtägare och flera

båtklubsmedlemmar som tog det sista farväl av Lars-Göran vid den fina begravningen i början av december. Givetvis kändes det tungt och vi tänker på L-G's anhöriga som får dra det tunga sorgearbetet, men det kändes mycket fint att få var med på begravningen och där vi fick träffa anhöriga och övriga vänner. Många av oss samt båtklubben valde efter önskemål ge ett bidrag till Sjöräddnings-sällskapet, och då direkt riktad till Arkösundstationen.

Hur skulle det se ut om man firade nyåret på Lindskär, så här tyckte AI i alla fall.

Nu får vi se fram mot säsongen 2026, innan vårustningen börjar så ska jag och min fru Lena se om man hinner med att gå på båtmässan Allt för sjön som är i Älvsjö i början på mars.

Båtmässan i Göteborg som tidigare var i februari hade "kastat loss" för sista gången förra året (2025), efter över 60 år som en självklar mötesplats för alla som älskar båtlivet. Så detta känns lite snopet för oss, eftersom Lena och jag alltid brukade åka ner och besöka den under ett veckoslut.

Snart är det dags för vårt årsmöte som båtklubben brukar planera in någon gång i början på mars. Vi kommer att ha ett styrelsemöte i mitten på januari där vi planerar in aktiviteter för säsongen 2026. Så håll utkik på vår hemsida och i Facebookgruppen så ni inte missar aktiviteterna som annonseras.

Stegeborgs båtklubb's medlemsblad

Ansluten till Östergötlands båtförbund

Vill nu önska er alla en Gott Nytt Båt-År samt ser fram att vi får träffa er vid någon av våra aktiviteter, nu närmast vid Årsmötet!

Alexander

Stegeborg 2025-12-29.

Stegeborg 2025-12-29.

Stegeborg 2025-12-29.

Det syns när våra kunder är nöjda

Svenska Sjö

010-490 49 00
dygnet runt

www.svenskasjo.se

Beräkna din premie idag, och välkommen att kontakta oss om du har några frågor kring din båtförsäkring.

Välkommen att försäkra din båt hos oss

Svenska Sjö är specialister på båtförsäkringar och har som ambition att erbjuda våra försäkringstagare kunnig, snabb och smidig skadehantering till låga premier. Dessutom ger vi våra försäkringstagare direkt återbäring på överskottet.

Tillsammans med båtorganisationerna arbetar vi ständigt med att utveckla **de bästa båtförsäkringarna** och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb.

Som medlem i SBU **försäkrar du din båt extra förmånligt**, utöver andra rabatter såsom nautisk kompetens.

Sedan 1967 har vi tryggt båtägare och båtklubbsmedlemmar i hela landet, så nästa gång nån vinkar, är det kanske en i gänget.

Svenska Sjö är stolta över att vara ägda av riktigt båtfolk, tillsammans utvecklar vi det svenska båtlivet.

Svenska Sjö

Vi delar Båtlivet med dig